



د افغانستان اسلامی امارت

د افغانستان طبي شورا

د ډاکټرانو د چارو د تنظيم رياست  
د دوامداره طبي زده کړو ډيپارټمنت  
د دوامداره طبي زده کړو لايحه  
۱۸/ذوالقعدة/۱۴۴۴

مبني:

## لومړی ماده:

دا لايحه د افغانستان د طبي شورا قانون د دريمي مادي د دريم اوڅوارلسم جزیه اساس وضع شوی. 1.

هدف:

دوهمه ماده:

دا لايحه د لاندی مخو لاسته راوړلو لپاره تدوين شوی ده:

۱. د ټولنی د رضایت د کچی لوړول د ډاکټر او طبابت مسلک په اړه
۲. د مسلکی پوهی سیستماتیک او منظمه پورته کول، د استعدادونو او د ډاکټرانو د مهارتونو په دوامدار ډول او د هغوی د پوهی او مهارتونو تازه کولو څخه ډاډ تر لاسه کول
۳. د دوامداره طبي زده کړو بنسټيز کول په اکاډیمیک او با ثباته ډول د هیواد په روغتيايي سیستم کی

## اصطلاحات

دریمه ماده:

دا اصطلاحات په دی لايحه کی لاندی مفهومونه افاده کوی:

۱- ثبت (راجستر):

د طب او ستوماتولوگ ډاکټرانو شخصی معلوماتو او مسلکی توضیحاتو ثبتولو پروسه ده چی په عمومی او موقتی ډول تر سره کیری.

۲- د طب ډاکټر:

هغه کس چی لوری طبي مسلکی زده کړی او د فراغت معتبر سند د هیواد دننه یا بهرنی پوهنتونو یا د لوړو زده کړو موسسو څخه ولری. او هم یی د طبي شورا دولتی ازموینه په بریالی توگه تر سره کړی وی.

۳- د ستوماتولوگ ډاکټر:

هغه کس چی طبي مسلکی لوری زده کړی دستوماتولوگ برخه کی سند ولری او د فراغت معتبر سند د پوهنتونونو یا لوړو زده کړو موسسو لرونکی وی. او هم یی د طبي شورا دولتی ازموینه په بریالی توگه تر سره کړی وی.

۴- متخصص:

هغه کس چې په يوه ځانگړي رشته کې د هيواد دننه يا بهر د تخصص علمي معتبر سند لرونکی وي.

۵- د فعاليت جواز:

دا يو رسمي او ليکلي سند دی چې د افغانستان طبي شورا قانون، رياست الوزرا عالی رياست، او د راجسټريشن او جواز صادرولو شرايطو بشپړولو وروسته طب او ستوماتولوگ ډاکټرانو ته د مسلکي فعاليت لپاره د سند په توگه د افغانستان طبي شورا لخوا ورکول کيږي.

۶- دوامداره طبي زده کړی:

دوامداره طبي زده کړی علمي او اکادميک اصول دی چې د طب او ستوماتولوگ ډاکټرانو د مسلکي اوکلينيکي مهارتونو نوي کولو څخه ډاډ تر لاسه کولو او د روغتيايي پاملرنې کيفيت لوړولو په موخه، د افغانستان طبي شورا لخوا رامینځته شوی دی.

۷- دوامداره مسلکي وده:

د مسلکي فعاليتونو ودی او د مسلکي پوهی او مهارتونو تر سره کول دی. چې د دوامداره طبي زده کړو پرمختللی او جامع بڼه ده.

۸- کريډټ:

کريډټ د دوامداره طبي زده کړو د معينه اړتياو پوره کول چې د پوهی، مهارتونو ودی لامل او د مسلکي اوکلينيکي د بڼه والی او پرمختگ لامل کيږي.

۹- فعاليتونه:

د زده کړی برنامه د طب ډاکټرانو لپاره ده چې د اړتیا، هدفونو او ځانگړی مقصدونو لپاره طرح شوی ده او هم د پوهی اړتیاوی ارزیاوی شی.

۱۰- فراهم کونکی یا ملاتړ کونکی:

هغه اداره یا معتبر سازمان چې د دوامداره طبی زده کړو فعالیتونو اسانتیاوی برابرې کړی.

۱۱- تجاری ملاتړ کونکی:

هغه اداره یا سازمان چې دوامداره طبی زده کړو فعالیتونه یا برنامی مالی ملاتړ یا په یو ډول کمک وکړی.

۱۲- وړاندی کونکی یا د درس ورکول:

وړاندی کونکی هغه کس دی چې دوامداره طبی زده کړو کی یوه موضوع تیاره او وړاندی کړی. دا کس هم د موضوع په وړاندی کولو او هم د هغی له زده کړی څخه معین کریدیت تر لاسه کوی. د کریدیتونو تناسب دی کس لپاره ۱:۲ دی.

۱۳- سیمینار:

د خلکو یوه ډله ده چې هغه کی یوماهر بنوونکی یا متخصص په یوه ځانگړی موضوع بحث کوی. په اساسی ډول د پوهی اومهارتونو بحث په ازاده ډول دی.

۱۴- ورکشاپ:

یوه ډله د انسانانو ده چې هغه کی ټول په یوی ځانگړی موضوع په ډله ایز شکل خپلی علمی تجربی او نظرونه شریکوی. کارگاه یا ورکشاپ هغه مجلسونه دی چې په هغه کی د فکرونو تبادلې، ازاد بحثونه او عملی کارونه ارایه کول دی. په کارگاه کی یو محدود شمیر گډون کوی او د یو موضوع په اړه عمیق بحث کوی تر څو د تولید او خلاقیت مثلاً یوی خاصی حل لاری سره آشنا شی. په داسی مجلس کی لږه وینا د برنامی د مدیر لخوا ارایه کیری. او

په عوض، گډون کوونکی په موضوع کی جدی برخه اخلی. کارگاه د پوهی له انتقال څخه زیات د تجربو او مهارتونو وده ده.

#### ۱۵- کنفرانس یا مجلسونه:

لویه غونډه چی هغه کی علمی ، فرهنگي او تاریخی مطلبونه نورو ته بیان شی. په داسی غونډو کی د مسایلو حل باندی بحث کیږی.

#### ۱۶- سمپوزیم

هغه عامه غونډه چی هغه کی خلک په یوه ځانګړی تخصصی موضوع بحث کوی چی د لوری پوهی او د لوری تجربی خاوند وی. او په هغه کی نوی پیشنهادونه او نوی نظریی ارایه کیږی. اختصاصی موضوع کولی شی د یوی خاصی برنامی تعین یا تدوین په راتلونکی کی اوسی. ګډونکوونکی برسیره پر دی چی اوری د موضوع په اړه وینا کوی. اما اصلی او محوری وینا دپوهو استادانو لخوا چی په سمپوزیم کی ګډون لری وړاندی کیږی.

#### ۱۷- ژورنال کلپ:

د پوهی مجلسونه دی چی هغه کی اخیری نشر شوی علمی او تحقیقی مقالی نقادانه ارزونه کیږی. داسی غونډی نه لاندی مخی لاسته راوړل کیږی:

-د نری د ساینسی پرمختګونو سره تازه پاتی کیدل

-د علمی مهارتونو زده کړه په انتقادی توګه

-د پوهی، مسلکی او کلینیکی فعالیت بڼه والی

**Grand Round:** هغه رسمی غونډه چی هغه کی ډاکتران او طبی متخصصین د کلنیک یا دیوه یا څو تنو د ناروغانو په اړه بحث کوی. نن ورځ لوی کورسونه د طبی زده کړی یوه نه بیلیدونکی او مهمه برخه ده. په دی کی کلینیکی او طبی ستونزی د اوسنی یا په زړه پوری قضیو تمرکز سره وړاندی کیږی. دوی ځینی وختونه د نویو څیړنو، معلوماتو څیړولو لپاره هم کارول کیږی. په بل عبارت لوی کورسونه د طبی زده کړی او کلینیکی پاملرنی میتود دی چی په کی د کلینیکی ستونزو او مسلو

وړاندې كول او د طبي ډاكټرانو څخه ليدونكو ته د ځانگړي ناروغ پاملرنه شامله ده. مراقبت ديوه خاص ناروغ هغومخاطبانوته چه دطب ډاكټران فارمسست ،نرس او دطب محصلينو پكي وي .

- ۱۹- سرټيفيكيټ: هغه د اعتماد وړ سند دی چی د یوی اعتبار لرونکی اداری لخوا د لنډ مهاله یا اوږد مهاله زده کړو بشپړیدو وروسته ورکول کیږی.
- ۲۰- علمی طبي کدر: هغه کس وی چه دملکی یا نظامی طبي دپيارتمنتونو او پوهنځی یو څخه دلوړوزده کړودقانون داحکام مطابق علمی رتبه ولری او یا دطب تدریس او تحقیق کی اشتغال ولری .
- ۲۱- طبي علمی تخصصی کدر: هغه کس دی چه په یوه کدری تخصصی ملکی یا نظامی روغتون کی دطبابت او تحقیقاتو په تخصصی دندوکی اشتغال ولری . او آموزشی تخصصی برنامه یی دقانون داحکامومطابق دطبی علمی ، تخصصی دمقرراتوسره په بریالیتوب سره سرته رسولی وی .

د تطبیق ساحه:

څلورمه ماده:

دا ماده په ټولو داخلی او بهرنی معالجوی او د ستوماتولوژی ډاکټرانو چی دولتی ،خصوصی، او غیر حکومتی موسسو کی د هیواد دننه کار کوی، په یو ډول د تطبیق وړ دی.

## دوهم فصل

### وظیفی او مسولیتونه

د دوامداره طبي زده کړو دپيارتمنت:

د افغانستان د طبي شورا، د دوامداره طبي زده کړو دپيارتمنت لاندی دندی لری:

۱- د طبي زده کړی دوام لپاره د کمیټی سکرتریت

۲- د دوامداره طبي زده کړو دتخصصی بنوونکو او مربیانو د مهارت او وړتیا

ارزونه

۳- د طبي زده کړی دوام دپيتابیس تازه کول

- ۴- د هغو ادارو بیاکتنه او ارزونه چې دوامداره طبي زده کړې چمتو کوي
- ۵- د دوامداره طبي زده کړې برنامې مینځپانگې ته بیاکتنه
- ۶- د اړتیاو ارزول او د اړتیاو مطابق ځانگړیتخصصی څانگو ته د هغو دستونزو په نظر کې نیولو سره لومړیتوب ورکول
- ۷- د منل شوي معیارونو سره روزنې چمتو کولو لپاره د معتبر مراجعو چمتو کول
- ۸- د اړوندو چارواکو سره د تفاهمی غوندې د اړول
- ۹- د وزارتونو او تعلیمي ادارو او مسلکي انجمنونو تفاهم ترلاسه کول
- ۱۰- د دوامداره طبي زده کړې فراهم کونکي رهنمود جوړول او تاییدول
- ۱۱- د شاخصونو جوړول او د هغه تعقیبول د پروگرام موثریت لپاره
- ۱۲- د اړوندې څانگې او ډاکټر څخه د تایید ترلاسه کول ترڅو د روزنې پرمهال د شغلي مصونیت لپاره د هغو ډاکټرانو همکاری چه د ممتد او موثبي زده کړو پرمحال برنامې عملی کوي
- ۱۳- د دوامداره طبي زده کړو اړونده ادارو ارایه شوي اسنادو بیا کتنه او بررسی کول د عرضه کونکي اداري لخوا

د دوامداره طبي زده کړو کمیته:

شپږمه ماده:

- د ممتد او موثبي زده کړو کمیته د دوامداره طبي زده کړې په برخه کې د طبي شورا د پالیسيو، ستراتیژیو، کرنلارو او نورو مرکزی سندونو د جوړولو، پلی کولو او نظارت په هدف رامینځته شوي ده. دا کمیته لاندې دندې او مسولیتونه لري:
- ۱- د پالیسيو، ستراتیژیو او نورو مرکزی سندونو پرمختگ د دوامداره طبي زده کړې د جوړولو په برخه کې مرسته
- ۲- د رهنمود او روښانه میکانیزم د دوامداره طبي زده کړې د طبي شورا د قانون په روښنایي کې جوړول او د لارښودونو مؤثره پلی کولو څخه ځان ډاډمن کول
- ۳- د روزنيز فعالیت د وخت یا وزن پر اساس د کریدیتونو یا نمره روښانه تعریف او د دوه دورو د جواز نوی کولو تر منځ د اړتیا وړ روزنيز شمیر ته په کتنه د ډاکټرانو تخصصی رشتي او ډسپلین په نظر کې نیول
- ۴- نږدې همکاري له راجسټریشن کمیټې سره ترڅو د دوامداره طبي زده کړو معیارونو وروسته د جواز نوی کول یقیني کړي
- ۵- په طبي شورا کې ذکر شوي پروسی له اسانتیا او شفافیت راوستلو څخه ځان ډاډمن کول او په ممتد او موثبي زده کړو کې د سمون راوړل د پروسو لارښه والی لپاره

- ۶- د متداومو طبي زده كرومعيارونو ترتيب او نهايي كول او د ټولو غړو نظرونه ترلاسه كول
- ۷- د اړوند كريدپټ ټاكلو وزن او ارزښت له مخي په مجموع كي او د هر تعليمي سكتور لپاره د دوامداره تعليمي كريدپټونو مقدار باندې موافقه كول
- ۸- د طب ډاكټرانوله خواد متداومو طبي زده كړو ارايه شويو اسنادو تاييد او ارزيايي د ارتيا په صورت كي
- ۹- نوري دندې چي د كميتي لخوا يا د شوراى طبي بورډ لخوا وركول كيږي

### په روغتونونو كي د كميتي دندې:

اومه ماده:

- د روغتونونو په كچه د طبي دوامداره كمپټه ځانگړي دندو سربيره ، لاندې دندې ترسره كوي:
- ۱- د روغتون په كچه د هر طبي ډاكټر فعاليتونو پلي كولو تعقيب او نظارت لپاره مسؤل خلكوټاكي
- ۲- د روغتون په كچه د روزني رواني پروسې نظارت كول
- ۳- د روغتون په كچه د طبي زده كړو دوامداره فعاليتونو تصويب
- ۴- د متداومو طبي زده كړو وړاند مسلكي كارمندانو ته د پوهاوي وركول
- ۵- د كميتي غړي د روزني نيتي ، ځاى ، او د متداومو طبي زده كړو د فعاليت د نوع په اړه موافقه ولري
- د طبي ډاكټرانو دندې:
- اتممه ماده:

- دستوماتولوژي او طب ډاكټران څوك چي مسلكي او كلينيكي فعاليت كوي د متداومو طبي د زده كړي دوام پروسې كي لاندې ټكي ته مكلف دي:
- ۱- د افغانستان د طبي شورا د ثبت كارت او فعاليت جواز درلودل
- ۲- د دي لايحي سره سم د تعليمي برنامو ترلاسه كولو څخه دقيق او باوري اسناد چمتو كول
- ۳- د طبي زده كړي دوامداره برنامو ترلاسه كولو پرمهال د دي لايحي اصولو او مقرراتو اوضوابط رعايت كول
- ۴- د فعاليت جواز نوي كولو پوري د طبي زده كړي دوام شرايط او اړتياوي پوره كول
- ۵- په ټاكل شوي وخت كي د ټاكل شوي كريدپټ بشپړول



۶- د دمتداو موطنی زده کړو د لایحی مطابق د فیس تادیه کول

### د دفترونو مسؤلیتونه:

ټولې دولتي او غیر دولتي ادارې چه روغتیایي خدمات وړاندی کویمسؤلیت لري چې د طبي زده کړې دوامداره پروسې غوره تنظیم کولو لپاره هلاندی گامونه پورته کړي:

۱- د یوه ځانگړی واحد رامنځته کول او پراختیاد طبی زده کړو د دوامداره پروگرامونو د بنسټ او تعقیب لپاره

۲- د روغتونونو او کلینیکونو په کچه د دوامداره طبي زده کړې چمتو کول

۳- د روغتونونو او کلینیکونو په کچه د طبي اخلاقو کمیټې رامنځته کول

۴- د طبي زده کړې دوامداره پروسو منظم او دوامداره تعقیب

۵- د ټاکل شوي فارمت سره سم د لایحی مطابق د پروگرامونو شمیر په اړه دقیق راپور چمتو کول.

۶. د طبي زده کړې دوام پورې اړوند فعالیتونو تنظیم کولو لپاره د مسؤل کس ټاکل

۷- یاد شوی کس د فوکل پاینت دوامداره طبي زده کړې په توگه، معرفی او پیژندل شوی وی

۸- د افغانستان طبي شورا ته د روزنیز پروگرام راپور یوه کاپي لیږل

۹- د طبي زده کړې دوامداره برنامو پلي کولو ډاډ تر لاسه کولو لپاره د افغانستان طبي شورا نظارت ټیم سره همکاري

۱۰. د عامې روغتیا ولایتي څانگې او د افغانستان د طبي شورا حوزوی دفترونه مکلف دي چې د افغانستان طبي شورا ته هغه ډاکټران او د ستوماتولوژی ډاکټران وپیژني او راپور ورکړي چې د طبي زده کړې دوام اصول او مقررات نه تعقیبوي.

۱۱- د افغانستان د طبي شورا نظارت او ارزونې څانگه او همدارنگه د عامې روغتیا وزارت مکلف دي چې د طبي ډاکټرانو د طبي زده کړې برنامې دوام یقیني کړي.

۱۲- د افغانستان طبي شورا، د دوامداره طبي زده کړو لخوا د تر سره شویو پریکړو څارنه او پلي کول

د مسلکي ټولنو دندې او مسؤلیتونه:

لسمه ماده:

د دوامداره طبي زده کړې سره په مطابقت کې معتبره روغتیايي اتحاديې او انجمنونو لاندې دندې او مسؤلیتونه لري:

- 1- په اړونده ټولنه کې د طبي شفافیت ظرفیت لوړولو لپاره د ځانگړي پلانونو او برنامو درلودل
- 2- د طبي شورا د دوامدار طبي قانون سره سم د طبي زده کړې دوامداره فعالیتونو ترسره کول او برخه اخیستونکو ته سندونه ورکول
- 3- د ټولني لخوا ترسره شوي ټول فعالیتونه او برنامې مستند کول
- 4- د غړو ظرفیت لوړولو لپاره د مهمو او حیاتي مسلو ارزونې او لومړیتوب ورکولو ته اړتیا لري
- 5- د افغانستان د طبي شورا د دوامداره طبي زده کړو له څانگې سره نږدې همکاري
- 6- د ټولني اړوند ځانگړي ساحه کې ټاکل شوي کریدیتونو بشپړولو کې هڅه کول
- 7- د افغانستان طبي شورا ته د طبي زده کړو د دوام په برخه کې د طبي مسلکي اتحاديو د وړ استازي معرفي کول

**د کورني يا بهرني انستيتيوتونو دندې او مسؤلیتونه چې دوامداره طبي تعليم چمتو کوي:**  
**يوولسمه ماده:**

نامتوکورني او بهرني انستيتيوتونه چې د طبي زده کړې دوامداره برنامې وړاندې کوي لاندې دندې او مسؤلیتونه لري:

- 1) د اړونده لايحي سره سم د افغانستان د طبي شورا لخوا دپيژندل شوی جواز درلودل
- 2) په تړون کې لیست شوي ټولو اسانتياو درلودل
- 3) د روزني ورځني جريان ته دوامداره بيا کتنه
- 4) ډاډ ترلاسه کول چې بنوونکي د کار مسلکي جواز لري
- 5) دمتداومو طبي روزني پروسې په اړه راپور ورکول.

- (6) د دوامداره زده کړې برخه اخیستونکو فعال ګډون په اړه راپور ورکړی
- (7) ګډون کوونکو لپاره د تصدیق نامې ورکول
- (8) د پروګرام له پرمختګ څخه راپور ورکول او د ګډون کوونکو فیډبک اخیستل د دوامداره طبی زده کړو په اړه

د تجاری ملاتړ کوونکی شرایط او مسولیتونه:  
دولسمه ماده:

- (1) تجاری ملاتړ کوونکی نشی کولی په لاندنیو فعالیتونو پلان او پلي کولو کی دخپل اوسی:
- 1- د دوامداره طبی زده کړو اړتیاو ارزونه
  - 2- د دوامداره طبی زده کړو فعالیتونو منځپانګی انتخاب او وړاندی کول
  - 3- د دوامداره طبی زده کړو فعالیتونو د کنټرول لپاره د خلکو انتخاب
  - 4- د دوامداره طبی زده کړو فعالیتونو ارزونه
  - 5- د نصاب ډیزاین ،لارښود ،اغیزه کول
- (2) د یو شرکت لخوا د دوامداره طبی زده کړی فعالیت ملاتړ په صورت کی ، تړون باید مخکی له دی لاسلیک او پلي شی.
- (3) د طبی زده کړو د دوامدار پروګرام د ملاتړ ټول شرایط او میتودونه باید په تړون کی په تفصیل سره ذکر شی.
- (4) د شرکت نوم په یادولو سره د لوگو پرته د دوامداره طبی فعالیت مالی ملاتړ اعتراف کولی شی د برنامی موادو کی ذکرشی.

## دریم فصل

د دوامداره طبی زده کړو فعالیتونه

په ګروپی او جمعی توګه:  
دولسمه ماده:

۱- ډاکټران مکلف دی چی لږ تر لږه ۴۰ فیصده او اعظمی ۱۰۰ فیصده د دوامداره طبی زده کړو کریډټ په گروپی یا جمعی توگه تر لاسه کړی. چی دی فعالیت ته category 1 هم ویل کیږی.

۲- دا قسم فعالیت صنف کی گډون کول او درسی غونډو کی او یا د امتحان ورکول لازم دی.

۳- پرته له دی پروسی څخه دی فعالیت ته تصدیق نامه ورکول کیږی او هغه کی د کریډټ مقدار او د فعالیت تاریخ ذکر کیږی.

۴- دا ډول فعالیت په لاندی ډول دی:

- په پیژندل شویو ادارو کی رسمی کورسونو نیونه

- ورکشاپونه او سمپوزیمونه

- د متخصصینو لکچرونه

۲- دا ډول دوامداره طبی پروگرامونه باید په رسمی توگه د پوهی او کلینیکی مهارتونو لوړولو اونارو غاڼوته د خدماتو وړاندی کولو بڼه کولو لپاره طرح شی.

۳- دا ډول دوامداره طبی زده کړی په حضوری یا غیر حضوری توگه وړاندی کیږی.

۴- دا ډول دوامداره طبی زده کړی په داخلی یا بهرنی میتود تر سره کیږی. (Internal and External method)

داخلي میتود یی د یوی اداری یا سازمان چی هغه کی کار کوی او بهرنی میتود هر هغه فعالیت چی د سازمان څخه بهر په ملی یا نړیوال کچه تر سره کیږی، ویل کیږی.

۵- لاندی د دوامداره طبی زده کړو ډله ایز فعالیتونو مثالونه د هغه کریډټو سره ساعت ته په کتوسره حساب کیدای شی

- تر سره شوی سیمینارونه د انجمنونو یا مسلکی گروپونو لخوا

- کلینیکی پوهاوی

- هغه د زده کړی پروگرامونه چی په روغتونو کی تر سره شوی وی

- علمی ملی او بین المللی کنفرانسونه

- مسلکی پریزینشنونه

- کلینیکی پوهاوی په واردونو کی

- په مسلکی غونډو کې د پوهاوی پروگرامونه
- په ژورنال کلپونو او ګروپي لوستو کې ونډه اخیستل

### په انفرادي توګه (Personal method)

دیارلسمه ماده:

۱-ډاکتران کولی شي خپل ۶۰ فیصده کړیډېت په انفرادي توګه تر لاسه کړي. دا ډول فعالیت ته Category 2 هم ویل کیږي. دا فعالیتونه په لاندې ډول تر لاسه کیږي:

-د تلویزیوني طبی پروگرامونو انټرنټ صوتي او تصویری کلیپونه لخوا

-د اړوندو ژورنالونو لوستل

-په اړونده ژورنالونو کې د کتاب یا مقالې نشر کول

-کلینیکي مجلسونه او سهارني ویزیتونو کې کډون کول

-د طبی موضوعاتو درس ورکول

له لری لاری د دوامداره طبی زده کړو پروگرامونه:

څوارلسمه ماده:

غیر حضوري دوامداره طبی زده کړې په لاندې شرایطو منل کیږي:

-د ارایه کوونکي اداري فعالیتونه یا پروگرامونه باید د افغانستان طبی شورا معیارونو سره سم وي.

-ارایه شوي موضوعات باید د تخصص یا مرضونو یا هم دشایع حالاتو د هیواد عام شرایطو سره سم وي.

-د موضوعاتو کوریکولم ممکن د شغلي مصونیت یا مریضانو په اړه وي.

-ارایه شوي کورسونه یا پروگرامونه دهغه مرضونو په اړه وي چې د مړینی اصلی لامل وي. لکه شکر د ویني لوړ فشار، د زړه اسکیمیک ناروغي، سرطان او د دماغ وعایي ناروغي.

-هغه ځانگړی ناروغی چی د روغتیا وزارت او روغتیایی موسسو لکه د روغتیا نړیوال سازمان، یونیسف، او یو ان اف پی لخوا خپری شوی وی.

## څلورم فصل

د کریډیټ تر لاسه کولو لپاره شرایط او معیارونه

کریډیټ:

پنځلسمه ماده:

۱- د دوامداره طبی زده کړو د تعلیمی پروگرامونو د تر لاسه کولو شرایط د کریډیټ له مخی محاسبه کیږی:

۲- یو کریډیټ معادل د یو درسی ساعت دی چی ممکن په عملی یا نظری ډول طرح شوی وی

د کریډیټو شمیر:

شپاړلسمه ماده:

د دوامداره طبی زده کړو کریډیټو شمیر هغه ډاکټرانو ته چی مسلکی او کلینیکی فعالیت کوی په لاندی ډول تعین شوی:

۱- د معالج ډاکټر لپاره ۱۲ کریډیټه په یو کال کی

۲- د متخصصینو او فوق متخصصینو لپاره ۱۸ کریډیټه په یو کال کی

۳- د ترینر متخصص او علمی کدر لپاره ۲۴ کریډیټه په یو کال کی

د کریډیټو بشپړ کول:

اولسمه ماده:

۱- د شلمی مادیشامل ډاکټران مکلف دی چی په دری کلونو کی تعیین شوی کریدیت پوره کری.

۲- د جواز نوی کولو وخت کی باید د کریدتو د بشپړیدو سند ځان سره ولری.

۳- د جواز نوی کولو شرط د کریدیتو بشپړیدل او تایید اسناد چمتو کول دی.

ارین کریدیتونه:

اتلسمه ماده:

د شلمی مادی شامل ډاکټران مکلف دی تر څو ۴۰ فیصده وضع شوی کریدیت په دری کلونو کی په لاندنیو موضوعاتو کی تر سره کری:

۱-طبی اخلاق او مسلکیتوب

۲-د انتان مخنیوی او د انتی بیوتیک معقول استعمال

۳-په هیواد کی عام ساری ناروغی لکه سینه و بغل او حاد اسهال نظر تخصصی رشتی ته

۴-BLS, ACLS, PALS, PBLS نظر تخصصی رشتی ته:

- 1-Pediatric Medicine: they have to be certified in BLS, PALS)
- 2- Orthopedic: they have to be certified in BLS, ATLS
- 3- General Surgery: they have to be certified in BLS, ATLS
- 4- Adult Medicine: they have to be certified in BLS, ECG, and ACLS
- 5- ENT: they have to be certified in BLS, ATLS
- 6- OB/GYN: they have to be certified in BLS, PALS, and ATLS
- 7- Stomatology: they have to be certified in BLS, ATLS
- 8- Ophthalmology: they have to be certified in BLS, ATLS
- 9- Endoscopy: they have to be certified in BLS, ECG and ACLS

10- Dermatology: they have to be certified in BLS

11- Radiology: they have to be certified in BLS and their residents have to be certified in ACLS, PALS & ATLS

12- Laboratory: they have to be certified in BLS and their residents have to be certified in ACLS & PALS

13- Below mentioned departments have to be certified in all the CPR sessions (BLS, ECG, ACLS, PALS, ATLS and also NPR):

1-Anesthesia

2-Cardiology

3-Cardiac Service

4-Emergency

5-ICU

6-NICU

7-Neurology

۵- مهم موضوعات نظر تخصصی رشتی ته (دا موضوعات تولو تخصصی رشتو ته د مسلکی انجمنونوپه مرسته مشخص او اعلان کیری)

اختیاری کریدیتونه:

نولسمه ماده:

ور ډاکتران مکلف دی تر څو ۶۰ فیصد وضع شوی کریدیت د خپلو اړتیاوو او گټو په برخه کی د دوی اړوند تخصصونو سره سم تر لاسه کړی.

د کریدیتو مقدار د فعالیت په اساس:

شلمه ماده:

د کریدیتو مقدار نظر دوامداره طبی زده کړو فعالیتونو ته په لاندی ډول تعیین او محاسبه کیری:



- عمومی کنفرانسونو لپاره ۳ کریدیته
- د کنفرانسونو مجلسونو او سمپوزیم نظر تخصصی رشتی ته ۴ کریدیته
- ورزیز کریدیت د ترینانو او ستاژرانو ته د کال په مطابق د نظری او عملی فعالیتونو مطابق د اکادمیک پلان تعین او محاسبه کیری.
- ۵ کریدیته د مشخصو ورکشاپونو لپاره د تخصصی رشتی پام کی نیولو سره د لابراتوارونو عملی مهارت کی
- ۳۰ کریدیته د تحقیق خپریدو لپاره په ملی تایید شوی ژورنال کی
- ۴۰ کریدیته د تحقیق خپریدو لپاره په نړیوال تایید شوی ژورنالونو کی او طبی کتابو لیکوالی
- ۵ کریدیت په لابراتوار کی د گډون لپاره
- ۲ کریدیت د لری لاری پروگرام کی گډون لپاره
- ۵ کریدیت د مسلکی او خودی کورسونو لپاره
- د کنفرانسونو او ورکشاپونو ارایه کول دو چنده کریدت لری
- کریدت د طبی پوهنتون استادانو او تخصصی کدرونو ته د کلنی اکادمیک پلان په اساس حسابیری او د کریدتو اخیستل هغوی ته لازم ندی
- د Fellowship پروگرام لپاره کریدت د پلان او د پروگرام وخت په اساس حسابیری.
- د دی لپاره چی ترینیان د تخصص په جریان کی د پوهی او تخصصی مهارتونو زده کړه کوی، د کریدتو اخیستل هغوی لپاره لازم ندی اما د کریدتو اخیستل د بیا برحاله کولو برخه کی ATLS, ECG, BLS, ACLS, PALS, PLS لازم دی.

### پنځمفصل

د دوامداره طبی زده کړو مستند کول او راپور ورکول

د فعالیتونو مستند کول:

یوویشته ماده:

د دوامداره طبی زده کړو مستند کول په فزیکي او الکترونیکی توگه تر سره کیری:

۱- په فزیکي توگه مستند کول په لاندی توگه تر سره کیری:

-د افغانستان طبی شورا د دوامداره طبی زده کړو د فعالیتونو مستند کول اود ثبت واحد بڼه چمتو کوی او د ویب سایت له لاری ډاکترانو ته یی ورکوی.

-پلی شوی فعالیتونه په منظم ډول ډک شوی او د دوی له توضیحاتو سره د وړ ډاکټر لخوا د فارمت سره سم بشپړ شوی.

-دا سند د دوامداره طبی زده کړو مسول لخوا په همغه روغتون یا روغتیایي مرکز کې او هم د روغتون د مسول لخوا تصدیق کېږي.

-بعضی اسناد او مدرکونه لکه د گډون کولو تصدیق نامی له دی سند سره باید یو ځای شی

-د افغانستان طبی شورا د دوامداره طبی زده کړو مسولو کسانو اړیکو شمیری او ایمیل ادرس د ټولنیز رسنیو او ویب سایټ لخوا خپری کړی تر څو د ډاکټرانو سوالونو ته د دوامداره طبی زده کړو ته معلومات ارایه شی.

۲-په الکترونیکی توگه مستند کول په لاندی توگه تر سره کېږي:

- الکترونیکی سیستم د افغانستان طبی شورا ویب سایټ له لاری ټولو راجستر شویو ډاکټرانو ته کینودل شی.
- د هر راجستر شوی ډاکټر لپاره خاص حساب او پسرډ د دوامداره طبی زده کړو سیستم ته داخلیدو لپاره ورکړل شی.
- دا سیستم په خود کار ډول د ټولو اجرا شوی او مکمل شوی فعالیتونو لپاره ثبت او مستند کړی.
- دا سیستم اضافی شواهدو ته ضرورت نلری او ټول اخیستل شوی کریدیت پخپله حسابوی.
- د ټولو فعالیتونو لست وروسته د سیستم څخه دننه کولو ډاکټرانو اختیار کی کینودل کېږي.
- د کریدیتو د بشپړیدو تصدیق د سیستم لخوا په خود کار ډول تولید کېږی او سیستم هغه چاپ کوی.
- بر سیره د انلاین دوامداره طبی زده کړو، ډاکټران کولی شی د افغانستان طبی شورا معتبر سیستمونو لخوا پیژندل شوی استعمال کړی، او د هغه تصدیق چاپ او د ایمیل لخوا دوامداره طبی زده کړو ته واستوی.

د فعالیتونو گزارش ورکول:

دوه ویشتمه ماده:

د دوامداره طبی زده کړو فعالیتونو گزارش په لاندی ډول تر سره کېږي:

- ۱- که ډاکټران ونشي کرلی چی د دوامداره طبی زده کړو انلاین سیستم استعمال کړی، هر کله کولی شی د هغه راپور د رپورټ برخي څخه وگوري او د هغه د ليرلو ضرورت طبي شورا ته نشته.
- ۲- په ټولو حضوري يا مجازي فعاليتونو کې د گډون په صورت ټول مستندات له مخکې ثبت او مستند کړی او [cme@amc.gov.af](mailto:cme@amc.gov.af) ایمیل ته یی واستوی یا هم خپل اکونټ کې ثبت کړی.
- ۳- باید ټول راجسټر شوی ډاکټران دري میاشتي مخکې د جواز کارت تاریخ تیریدو د مخه لاسته راوړل شوی کریدټ طبي شورا ته گزارش ورکړی.

## شپږم فصل تاديبی احکام

تاديب:

دري ويشتمه ماده:

د ستوماتولوگو طب ډاکټرانو د دی لایحی د احکامو او د کریدټود نه بشپړیدو په دری کلونو کې لاندی تاديب نظر کی نیول کیري:

- 1- د ډيرو کریدټو وضع کول: که د ستوماتولوگ يا طب ډاکټر په دری کلونو کې له ۷۵٪ تر ۸۵٪ کریدټ بشپړ کړی، ۱۰٪ اضافی کریدټ په کال کې وضع کیري.
- 2- له ۵۰٪ تر ۷۴٪ بشپړیدلو حالت کې ۲۰٪ اضافه کریدټه وضع کیري.
- 3- له ۲۰٪ تر ۵۰٪ کریدټو بشپړولو حالت کې کتبی توصیه ورکول کیري.
- 4- له ۲۰٪ څخه کم کریدټو د دری میاشتنو لپاره د ډاکټر جواز تعلیق سربیره ، هغه مکلف دی چی ټاکل شوی کریدټ د دریو میاشتنو په موده کې بشپړ کړی.
- 5- که چیری هغه د دویم ځل لپاره په دریو میاشتنو کې کریدټ بشپړ نه کړی، د فعالیت جواز به یی له شپږو میاشتنو څخه تر یو کال پوری وځنډول شی.

تطبيق:

څلور ويشتمه ماده:

دا لایحه په شپږ فصلونو او څلور ويشتنو مادو کې ترتیب شوی چی د دوامداره طبی زده کړو کمیتی او د طبی شورا مقام تایید وروسته د اعتبار او تطبيق وړ ده.

د لایحی بیا کتنه او تآیید د طبی متداومو تعلیماتو د کمیټی د  
لاندنیو بنا غلو غړو سره وشوه:

| شمیره | نوم  | دندى                                      | وزارت او اړونده اداره  | لاس لیک |
|-------|--|---|--|---------|
| ۱     | ښاغلی برید جنرال پوهندوی دوکتور محمد نظیر شیرزوی | علمی معاون د طبی علومو اکادمۍ             | باصلاحیت استازی د صحیه قومندانیت ستردرستیز د ملیدفاع وزارت             |         |
| ۲     | ښاغلی رنجور وال دوکتور سعید الرحمن حکیمی         | علمی معاون د وزیر محمد اکبرخان د روغتون   | استازی د اکمال تخصص ریاست د عامی روغتیا وزارت                          |         |
| ۳     | ښاغلی دوکتور مطیع الله نالان                     | داکمال تخصص استاد او جراحی یورولوژی متخصص | باصلاحیت استازی د صحی چارو د ریاست د کورنیو چارو د وزارت               |         |
| ۴     | ښاغلی پوهنمل دوکتور علی میثم اشراقی              | کدری استاد د کابل طبی علومو پوهنتون       | باصلاحیت استازی د ستوماتولوژی د ډاکترانو او د کابل طبی علومو د پوهنتون |         |
| ۵     | ښاغلی دوکتور وکیل محمد وکینز                     | دستوماتولوژی دروغتون ریس                  | باصلاحیت استازی د عامی روغتیا وزارت                                    |         |
| ۶     | ښاغلی دوکتور محمد آصف جبارخیل                    | اجرایوی ریس                               | د افغانستان د خصوصی روغتونونو د ټولنی د ریاست استازی                   |         |
| ۷     | ښاغلی دوکتور سید مرتضی هوفیانی                   | داکمال تخصص د برنامو ریس                  | د میندو او ماشومانو لپاره د فرانسی طبیانستیتوت (FMIC)                  |         |
| ۸     | ښاغلی دوکتور نفع الله پیرزاد                     | د ډاکترانو د چارو د تنظیم ریس             | د افغانستان طبی  |         |
| ۹     | محترم دوکتور عبدالعلی کامران                     | د متداومو طبی تعلیماتو متخصص              | د افغانستان طبی شورا   |         |

منظور کونکی:

دوکتور گل محمد عثمان د افغانستان د طبی شورا سرپرست

نیټه: ۱۴۴۴/۱۱/۱۸